

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Distinct. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

DISTINCTIO XXI. 809
DE PECCATIS, QUÆ POST HANC
vitam dimittuntur.

DISTINCT. XXI. A

Soleretiam quæri. Vtrum post hanc vitam aliqua peccata remittantur? Quod aliqua post hanc vitam remittantur, Christus ostendit in Euangelio, ubi ait. Qui peccauerit in Sp. S. non remitteretur ei, neq; in hoc sæculo, neq; in futuro, Ex quo datur intelligi, sicut sancti doctores tradunt, quod quædam peccata in futuro dimittentur. Quædæ enim culpæ in hoc seculo relaxantur: quædam vero parua et in futuro, quæ quidem post mortem grauant: sed dimittuntur si digni sunt, si bonis actibus in hac vita meruerunt, vt dimittantur eis. De illis et, qui ædificant lignum, fœnũ, stipulam, dicit Aug. quod ignem tribulationis transitorie inueniet, cremabilia ædificia, quæ secum portauerunt homines cremantem. Ait enim sic, Post istius sane corporis mortem, donec de igne purgatorio veniatur ad diem damnationis & remunerationis: si hoc temporis interuallo spiritus defunctorum, qui ædificauerunt lignum, fœnum, stipulam, huiusmodi ignem dicantur perpeti, quem alii non sentiunt, qui huiusmodi ædificia non portauerunt, vt inueniat ignem transitorie tribulationis venialia cõcremantem: non redarguo: quia forsitan verum est. Sed quia dicitur, Saluus erit quasi per ignem, contemnitur ille ignis. Grauior tamen erit ignis ille, quam quicquid potest homo pati in hac vita. Hic aperte insinuatur, quod illi, qui ædificant lignum, fœnum, stipulam, quædam cremabilia ædificia, id est, venialia peccata secum portant: quæ in igne emendatorio cremantur. Vnde constat quædam venialia peccata post hanc vitam deleri.

Quod alij citius, alij tardius purgantur in igne. B

In illo autem igne purgatorio alij tardius alij citius purgantur, secundum quod ista pereuntia magis

Matth. 12. a

Luca 12. b

Greg. c. 39.
lib. 4. dialo.

1 Cor. 3. e.

Aug. ad
uers. Ps. 35.
1. Cor. 3. e.

In Enchi.
99. intro. 3.

*August ad
vers 14.
Ps. 30. to. 8.
Enarra-
tione ad
Ps. 103. non
longe à prin-
cipio concio-
nis. 3.*

gis vel minus amauerunt. Vnde Aug. Post hanc vi-
tam incredibile non est, nonnullos fideles per ig-
nē quendam purgatorium, quāto magis minusve
bona pereuntia dilexerunt, tanto tardius citiusq;
saluari. Vnde nō frustra illa tria distinxit Aposto-
lus, lignum, fœnum, stipulam, quæ illi ædificant:
qui et si aliena non rapiant, rebus tamen infirmi-
tati cōcessis aliqua dilectione inhærent. Qui secū-
dum suos amandi modos, vel diutius vt lignum.
vel minus, vt fœnum: vel minimum, vt stipula ig-
nem sustinebunt. Qui vero superædificāt aurum,
argentum, & lapidem preciosum, vtroq; igne se-
cūri sunt: non solum de illo æterno, qui cruciatur
est impios in æternum: sed etiam de illo emen-
datorio, quo purgabuntur quidam saluandi.

Oppositio.

C

Hic obiici potest. Si per lignum, fœnum, stipu-
lam, venialia intelliguntur peccata: & nullus adeo
perfectus est, qui venialiter non peccet: ergo qui
ædificant aurum, argentum & lapidē pretiosum,
ædificant etiam lignum, fœnum, stipulam: ergo
per ignem transibunt. Ad quod dicimus, quia non
omnis qui venialiter peccat, lignum, fœnum, sti-
pulam ædificat: sicut econuerso: non omnis qui
contemplatur Deum, & diligit proximum, & ope-
ra bona facit, ædificat aurum, argentū, lapidem
pretiosum. Et tamen in auro, intelligitur contem-
platio Dei: in argento dilectio proximi: in lapide
pretioso bona opera. Sed illi qui ædificāt lignum,
fœnum, stipulam: Deum contemplantur, & pro-
ximum diligunt, & opera bona faciunt: nec tamē
ædificant aurum, argentum, & lapidē pretiosum.
Hæc n. ædificat, qui sic illa tria facit, vt cogitet,
quæ sunt Dei, & quomodo placet Deo, non mun-
do. Lignum vero & fœnū, & stipula accipi possunt
secularium rerū, quamuis licite cōcessarum, tales
cupiditates, vt amitti sine animi dolore non pos-
sint.

Solutio.

*Aug. in en-
chiridio. c.
68. Idem de
fide & operi-
bus ca. 16. in
tom. 4.*

sint. Hæc ergo ædificatis, qui cogitat quæ mundi sunt, quomodo placeat mundo, qui circa diuitias suas quodam carnali affectu tenetur: & tamen ex eis multa beneficia facit, nec pro eis, aliquid fraudis vel rapinæ molitur. Ex eis ergo patet, quod nõ idem homo simul hæc & illa ædificat. Illa enim ædificatio perfectorum tantum est, qui non cogitat placere mundo, sed tantum Deo: qui etsi venialiter aliquando peccat, feruore charitatis ita absumitur in eis peccatum, sicut gutta aque in camino ignis: & ideo nõquam secum portant cremabilia. Hæc a. inferior ædificatio minorum est, qui non tantum Deo sed etiam mundo placere cogitant. Deum tamẽ proponunt. Si vero mundum proponerent, non sæpe ædificarent, sed destruerent fundamentum. Affectiones ergo carnales quibus dediti sunt domibus, coniugibus, possessionibus, ita vt nihil præponant Christo, illis tribus significantur: quæ in mentes perfectorum non cadunt, etsi alia venialia admittunt. In cordibus vero minorũ interdum durant vsque in finem: qui cum talibus ædificiis transeunt: sed dissoluuntur in igne. Ipsi vero merito fundamenti salui erunt, grauissimã tamen pœnam sentient. Ex quo apparet quantam hic misericordiam exhibet Deus, & quantam ibi exerceat seueritatem: cum pro eodem peccato multo grauius ibi puniat, quam hic.

Opinio quorundam cum adiectione.

D

Sed forte dices illud esse accipiendum de pœnã peccati, nõ de ipso peccato, quod Greg. dicit quædam leuia in futuro dimittenda. Si n. veram pœnitentiam habuerit quis, peccata omnia dimissa sunt ei: sed pœna forte remansit. Ideo q̄si vere pœnitens obiit, sine peccato transit. Si a. vere pœnitens non est in obitu, maculam portat quæ nunquam delebitur. Qui vero ædificat lignum, scenũ, stipulam, vere pœnitet: quia bonus est & charitatem

i. ad Cor. 7. f

*Greg. li. 4.
dialogorum
cap. 19.*

tem habet, & in charitate de hac vita transit, ergo sine peccato transit. Non sequitur. Verū quidē est, quia bonus est, & charitatem habet, & vere pœnitet: & tamen cum veniali peccato transit, quod nō deleuit pœnitentia. Pœnitentia n. non delet nisi peccatum illud, quod deserit homo. Tale autem peccatum sæpe in hac vita non relinquitur ab homine: & tamē vere pœnitens est, etsi non de omnibus venialibus pœniteat. Pōt enim quis de omni mortali & de omni veniali pœnitere, excepto vno vel pluribus venialibus quidem. Sicut habet quis charitatem, & vnū vel plura venialia: quod de criminalibus nullatenus esse potest. Est n. aliquis bonus charitatem habens, sed adhuc quodam cupiditatis affectu amans hæc secularia: talis existens subita morte opprimitur. In illo terreno affectu mortuus est, & tamen saluabitur, à quo non se hic absoluit: ergo post hanc vitam ab illo purgabitur. Constat ergo quædam peccata, sc. leuia, post hanc vitam dimitti. Si vero de pœna peccati illud intelligi voluissent auctores, cur magis commemorassent leuia quam graua, cum etiam grauium pœna hic in expleta post hanc vitam restet?

De generali confessione, quid proficit.

Post hæc considerandum est, Quid proficit confessio illa, vbi singula peccata, quæ quisq; fecit, nō exprimuntur. Sane dici potest, quod omnia criminalia semel saltem oportet in confessione exprimi, nisi aliqua à mente exciderint. Sed quia nemo delicta intelligit omnia, generaliter saltem ea confiteri, quorum memoriam habes: & sic nihil celasti de secleribus tuis. Venialia vero, quia innumera-bilia sunt, sufficit generaliter confiteri, nisi aliqua sint frequenter iterata. Perfectius est tamen etiam illa exprimere si vales. Ideoq; quotidie generaliter fit cōfessio in Ecclesia, pro venialibus scilicet, peccatis, quæ quotidie admittimus, & pro illis mortiferis

tiferis quorum notitiam non habemus. Vnde August. Veritatem dicit Deo poenitens, quando nihil illi de commissis sceleribus celat: non quod & si voluntatem celauerit, Deus ignoret: sed veritatem sibi dici vult ab eo, vt veniam consequatur. Si vero mente aliqua exciderunt, confitetur veritatem Deo, cum generaliter dixerit, Deus qui nosti occulta cordis, & opera mea & delicta à te non sunt abscondita, quibus veniam largiaris precor: & hæc est veritas confitentis, quam diligit Deus. Vnde Aug. Ecce enim veritatem dilexisti: hic insinuat, quod generalis confessio etiam mortalia delicta, quorum intelligentia non habetur.

Nemo confiteatur peccata, que non fecit. F

Sicut autem poenitens celare non debet peccatum suum, quia superbia est: ita nec humilitatis causa fateri se reum illius, quod se non commississe noscit: quia incauta est talis humilitas, & peccatorem constituit. Vnde Aug. Cum humilitatis causa mentiris, si non eras peccator antequam mentire, mentiendo efficereris, quod vitaras: quia veritas in te non est, nisi ita te dixeris peccatorem, vt etiam esse cognoscas. Veritas autem ipsa est, vt quod es dicas. Nam quomodo est veritas, vbi regnat falsitas?

De poenis sacerdotis, qui peccatum publicat confitentis. G

Caueat a. sacerdos ne peccata confitentium aliis prodatur: alioquin deponatur. Vnde Grego. Sacerdos ante omnia caueat, ne de his, qui ei confitentur, peccata alicui recitet, non propinquis, non extraneis: nec (quod absit) pro aliquo scandalo. Nam si hoc fecerit deponatur, & omnibus diebus vite sue ignominiosus peregrinando pergat. Quod vero dictum est, vt poenitens eligat sacerdotem scientem ligare & soluere, videtur contrarium ei, quod in canonicis reperitur, vt nemo, sc. alterius parochianam iudicare præsumat. Sed aliud est fauore vel odio pro-

Aug. li. 5. in princip. contra Pelagianos, hypognoticon. tom. 7.

Psal. 68.

Psal. 50.

Aug. de verbis apost. 1. Ioan. 1. sermone. 29. in medio in tom. 10.

De poen. di. 6. ca. Sacerdos.

proprium sacerdotem cōtemnere, quod canones prohibent: aliud cæcum vitare, quod Urbanus facere monet: ne si cæcus cæcum ducat, ambo in foueam cadant. A. T. N. Urbanus secundus. Placuit ut nulli sacerdotum deinceps liceat quælibet cōmissum alteri sacerdoti ad pœnitentiã suscipere, sine eius cōsensu cui se prius cōmisit, nisi pro ignorantia illius, cui prius cōfessus est. Qui vero cōtra hoc facere tentauerit, gradus sui periculo subiacebit.

SI PECCATA DIMISSA REDEANT.

DISTINCT. XXII.

Cum multis auctoritatibus supra sit assertum, in vno cordis cōtritione peccata dimitti ante oris confessionem vel operis satisfactionem, et etiam qui aliquando in crimen relapsus est: quaeritur si post mortis contritionem confiteri contempserit, vel in peccatum idem vel simile ceciderit, an peccata dimissa redeant? Cuius quaestio solutio obscura est & perplexa, aliis asserentibus, aliis contra negantibus, peccata semel dimissa vltèrius replicari ad pœnam. Qui vero dicunt peccata dimissa redire, subditis se muniunt testimoniis. Ambros. ait, Donate inuicem, si alter in alterum peccat: alioquin Deus repetit dimissa. Si enim in his contemptus fuerit, sine dubio reuocabit sententiam, per quam misericordiam dederat: sicut in euangelio de seruo nequam legitur, qui in conseruum suum impius deprehensus est. Item Rabanus, Nequam seruum tradidit Deus tortoribus, quoadusque redderet vniuersum debitum: quia non solū peccata, quæ post baptismū homo egit, reputabatur ei ad pœnam: sed et originalia quæ in baptismo sunt ei dimissa. Itē Gregor. Ex dictis euangelicis cōstat, quia si toto corde non dimittimus, quod in nos derelinquitur, & hoc rursum exigitur, quod iā nobis per pœnitentiã dimissum fuisse gaudebamus. Itē Aug. Dicit Deus, Dimitte,

Amb. ad illud cap. 5. ad Ephes. donātes vobis.

Raban. in comen. ad illud, serue nequam. Matth. 18. d.

Greg. ca. 60. lib. 4. dial. Aug. in fine sermonis. 5. De verbis Domini.

& di-